

Flygtningenævnets baggrundsmateriale

Bilagsnr.:	2255
Land:	Syrien
Kilde:	Landinfo
Titel:	Irak: Syriske flyktninger i Kurdistanregionen i Irak (KRI)
Udgivet:	28. maj 2026
Optaget på baggrundsmaterialet:	22. juni 2026

Irak: Syriske flyktninger i Kurdistanregionen i Irak (KRI)

- Hvor mange syriske flyktninger befinner seg i Kurdistanregionen i Irak (KRI), og er de fleste av disse syriske kurdere?
- Finner deportasjoner av syriske kurdiske flyktninger fra KRI til Syria sted?
- Hvordan reguleres opphold for syriske flyktninger i KRI?

Syriske flyktninger i Kurdistanregionen i Irak

Denne responsen tar for seg situasjonen for syriske flyktninger som oppholder seg i Kurdistanregionen i Irak, og mer spesifikt syriske kurdiske flyktninger.

Responsen tar først for seg hvor mange syriske flyktninger som befinner seg i KRI, og deretter hvorvidt disse ser ut til å risikere deportasjon til Syria dersom de ikke har regulert sitt opphold. Avslutningsvis ser responsen på bestemmelsene som regulerer opphold for syriske flyktninger i KRI, herunder hvilke prosedyrer som følger av disse, hvilke rettigheter de gir til de berørte og hvilken dokumentasjon som utstedes til de som gis opphold.

Fokus i responsen er på syriske kurdiske flyktninger i KRI, men mye av informasjonen som gjengis omhandler syriske flyktninger som sådan, eventuelt flyktninger generelt. Innholdet i responsen gjelder således for syriske kurdiske flyktninger i KRI, men mye gjelder også for andre grupper som søker beskyttelse i området.

Responsen bygger på både muntlige og skriftlige kilder. En viktig kilde er intervjuer gjennomført under en informasjonsinnhentingsreise til Erbil i november 2024, herunder et intervju med direktøren for oppholdsdirektoratet i KRI. En ny instruks som regulerer opphold for asylsøkere i KRI, utstedt av de regionale myndighetene høsten 2024, utgjør også en sentral kilde. I tillegg benyttes åpent tilgjengelige kilder som nyhetsartikler, rapporter og data publisert av internasjonale organisasjoner.

Antallet syriske kurdiske flyktninger i KRI

Ifølge tall publisert på UNHCRs «Operational Data Portal» befant det seg per 30. april 2026 rundt 309 000 syriske flyktninger i Irak, hvorav omtrent 85 prosent i

KRI (UNHCR 2026). Landinfo fikk i møte med en internasjonal organisasjon i Erbil i november 2024 opplyst at det da befant seg rundt 299 000 syriske flyktninger i Irak, hvorav de langt, langt fleste i KRI (Kilde 1-A 2024). Antallet syriske flyktninger later dermed til å ha økt noe de siste årene, hvilket kan indikere at i den grad deportasjoner finner sted, er det av begrenset omfang.

Landinfo har ikke funnet spesifikke tall som angir hvor stor andel av de syriske flyktningene i KRI som er kurdere, men tilgjengelige kilder indikerer at det gjelder de langt fleste. Norsk flyktningshjelp skriver eksempelvis følgende i en rapport fra februar 2022 (NRC 2022, s. 4):

Forced from their homes in Syria, more than a quarter of a million Syrian refugees currently reside in the Kurdistan Region of the Republic of Iraq (KRI). They have been largely welcomed with sympathetic policies by the Kurdistan Regional Government (KRG) and their shared identity as Kurds has contributed to a high degree of social and cultural integration.

Deportasjoner av syrere fra KRI til Syria

Landinfo har ikke funnet kilder som eksplisitt omtaler deportasjoner av syriske kurdere fra Kurdistanregionen i Irak (KRI) til Syria. Enkelte kilder omtaler imidlertid deportasjoner av syrere fra KRI til Syria, og gitt at en svært stor andel av syriske flyktninger i KRI er syriske kurdere, er det nærliggende å tro at slike deportasjoner vil kunne ha omfattet kurdere.

Landinfo har imidlertid funnet omtale av svært få slike deportasjoner. Human Rights Watch publiserte 27. juni 2024 en oppfordring til irakiske myndigheter om å stanse deportasjoner av syriske flyktninger til Syria. I oppfordringen refererer HRW eksplisitt til myndighetene både i Bagdad og Erbil, og slår fast at deportasjoner har funnet sted også fra KRI. Ifølge Human Rights Watch initierte irakiske myndigheter i mars 2024 en kampanje mot personer som oppholdt seg uten regulert opphold i landet, inkludert syrere. HRW, og medier som omtalte hendelsene og HRWs uttalelse, hevder at myndighetene i Bagdad også presset på for at myndighetene i Erbil skulle ta grep, noe som skal ha resultert i at utstedelse av visum til syrere fra myndighetene i KRI ble suspendert 3. april (AP 2024; HRW 2024; Rudaw 2024).

Ifølge HRW gjennomførte myndighetene i Bagdad aksjoner mot arbeidsplasser og bopeler tilhørende syrere, og flere skal ha blitt pågrepet og deportert. HRW melder videre at organisasjonen mellom 19. og 26. april 2024 snakket med syv syrere som skulle bli deportert. Fire av disse ble deportert fra KRI, og befant seg på flyplassen i Erbil da de snakket med HRW. HRW skriver at alle syv skal ha hatt gyldig oppholdstillatelse og/eller vært registrert som flyktninger gjennom UNHCR, og at aksjonen således ikke kun var rettet mot personer uten regulert opphold i Irak (HRW 2024).

I en artikkel fra september 2024 publisert av avisen The New Arab intervjues en syrisk flyktning i Erbil hvis oppholdstillatelse har utgått, og det opplyses at vedkommende lever i frykt og skjuler seg for myndighetene. Det vises imidlertid ikke til tilfeller av deportasjoner i artikkelen (Matrán 2024).

I en artikkel publisert omtrent ett år tidligere, 3. september 2023, skriver den KRI-baserte nettavisen Kurdistan 24 at flere titalls, kanskje flere hundre, syriske kurdere skal ha blitt arrestert i Bagdad og Mosul, altså utenfor KRI. I artikkelen hevder en av de intervjuede at enkelte av de arresterte skal ha vært bosatt i KRI, men ha arbeidet i Bagdad. Hvorvidt de arresterte ble deportert fremgår ikke (Kurdistan 24 2023).

I denne sammenheng er det verdt å merke seg at myndighetene i KRI høsten 2024 innførte en ny instruks som regulerer innreise, opphold og andre rettigheter for asylsøkere. I artikkel 12 nr. 2 av instruksjonen spesifiseres det at asylsøkere som gis opphold har rett til arbeid i Kurdistanregionen i Irak, adgang til arbeid i Irak for øvrig omtales ikke (Instructions for Regulating the Affairs of Asylum seekers 2024). Gitt at instruksjonen er utstedt av de regionale myndighetene i KRI vil den i alle tilfeller ikke kunne regulere adgang til arbeid i Irak utenfor Kurdistanregionen.

Under et møte med en svært velinformert, internasjonal organisasjon i Erbil i november 2024 fikk Landinfo opplyst at deportasjoner av syrere forekommer, primært fra de delene av Irak som er styrt fra Bagdad, altså utenfor KRI. Organisasjonen opplyste videre at UNHCR i slike tilfeller kunne intervenere, og at dette i stor grad ble respektert av irakiske myndigheter (Kilde 1-A 2024).

Landinfo har ikke funnet omtale av deportasjoner som skal ha funnet sted etter 2024, og antallet syriske flyktninger i landet later altså til å ha steget. Således tilsier tilgjengelig informasjon at omfanget av deportasjoner av syrere, i den grad de finner sted, er svært begrenset, spesielt fra KRI.

Landinfo har ikke funnet informasjon som tilsier at utstedelse av visum til syrere for innreise til KRI fremdeles er suspendert. I instruksjonen fremkommer det tydelig at personer som søker beskyttelse kan søke om å registrere seg som asylsøker i KRI dersom de kom inn i KRI på vanlig visum, men også dersom de reiste inn i KRI irregulært (Instructions for Regulating the Affairs of Asylum seekers 2024, artikkel 8).

Samtidig åpner vel å merke den nye instruksjonen for at personer som har blitt gitt beskyttelse i KRI kan utvises, under gitte omstendigheter. I artikkel 6 av instruksjonen fremgår følgende (Instructions for Regulating the Affairs of Asylum seekers 2024):

It is within the Minister's authority to expel and withdraw holders of the Card [Oppholdskortet referert til nedenfor, red.anm.] from the KRI on

grounds of national security, following a recommendation by the KRI level Review Committee.

Instruksen slår i artikkel 6 og 7 fast at prinsippet om non-refoulement skal gjelde. Artikkel 7 nr. 1 slår eksplisitt fast at en person ikke skal returneres dersom vedkommende risikerer forfølgelse, tortur eller lignende behandling, og heller ikke kan sendes til et tredjeland dersom vedkommende risikerer lignende behandling der. Artikkel 7 nr. 2 sier imidlertid at det kan gjøres unntak for denne bestemmelsen dersom personen det gjelder kan anses å utgjøre en fare for sikkerheten i KRI eller Irak (Instructions for Regulating the Affairs of Asylum seekers 2024).

Opphold og dokumentasjon for syriske flyktninger i KRI

Utenlandske borgeres opphold i Irak reguleres av lov nr. 76 av 2017. Av denne fremgår det at utenlandske borgere på ulike grunnlag kan søke om å få innvilget opphold i Irak, herunder dersom en har arbeid i landet. Utenlandske arbeideres opphold i Irak reguleres av en variant av det såkalte *kafalasystemet* kjent fra golflandene, hvor alle utenlandske arbeidere må ha en sponsor, og som oftest vil dette være arbeidsgiver (Law on the Residence of Foreigners 2017, artikkel 11 - 13; Baqer 2022). Dette systemet er likt for alle nasjonaliteter, og syriske borgere kan bo og arbeide i Irak i tråd med bestemmelsene i denne loven.

Syrere som har flyktet fra hjemlandet til KRI har imidlertid også kunnet få beskyttelse, og har dermed kunnet få opphold på andre vilkår enn de angitt i loven. Flyktningshjelpen skriver følgende om dette i en rapport publisert i februar 2022 (NRC 2022, s. 6):

While the KRG has not enacted any legislation specifically governing refugees' or asylum seekers' rights, the Ministry of Interior in KRI issued decrees that established the right to seek asylum. These decrees mandated KRI's Residency Directorates to grant asylum and residency to all Syrian persons, including those who leave KRI and return later. This process is carried out in close collaboration with the United Nations High Commission for Refugees (UNHCR), who register asylum seekers and refugees and issue certificates valid for one year. With these, together with security clearance from Asayesh (the KRG's security and intelligence agency), Syrians can formally obtain temporary residency permits in KRI. The UNHCR certificates and the residency permits must each be renewed each year.

Proessen beskrives detaljert i en annen rapport publisert av Flyktningshjelpen i oktober 2023. Her kommer det frem at de som søker beskyttelse må registrere seg gjennom UNHCR, må innhente tillatelse fra Asayish (sikkerhetspolitiet), og at de så må levere inn blodprøver og underlagsdokumenter (dersom en har) sammen med UNHCR-registreringen og tillatelsen fra Asayish til Oppholdsdirektoratet (NRC 2023, s. 11–12). Dette er i tråd med beskrivelsen av prosessen Landinfo fikk i møte med direktøren for Oppholdsdirektoratet i Erbil i april 2022. I møtet

kom det videre frem at dersom alt er i orden vil den som søker beskyttelse få utstedt et oppholdskort, som er blått. Oppholdet måtte fornyes årlig (Baquer 2022).

Frem til 2024 later systemet til å ikke ha vært endelig definert, og enkelte endringer kan ha funnet sted. Flyktningshjelpen skriver i rapporten fra 2023 at systemet skal ha vært «langtekkelig og intensivt» for mange som søkte beskyttelse, blant annet fordi en måtte oppsøke ulike instanser på ulike steder. I rapporten fremgår det videre at dersom en ikke fornyet oppholdstillatelsen til rett tid risikerte en daglige bøter på IQD 20 000, hvilket tilsvarer rundt USD 15 (NRC 2023, s. 12).

Høsten 2024 ble så systemet både formalisert og forenklet gjennom utstedelsen av den ovennevnte instruks, som bærer tittelen «Instructions No. (9) of 2024 Instructions for Regulating the Affairs of Asylum seekers» fra Innenriksdepartementet i KRI (Baquer 2024; Instructions for Regulating the Affairs of Asylum seekers 2024; Kilde 1-A 2024). Denne instruks formaliserte prosedyrene for hvordan personer som søker beskyttelse i KRI kan registrere seg, hvilke rettigheter de har samt hvilke plikter de har (og hvilke sanksjoner de risikerer dersom de ikke innfrir disse).

Landinfo fikk under møter i Erbil i november 2024 beskrevet prosessen for hvordan asylsøkere kan registrere seg og få opphold og oppholdskort, og prosessen fremgår også av selve instruks. Personer som søker beskyttelse må først oppsøke UNHCR, hvor de blir registrert, før de så henvender seg til Asayish for å få sikkerhetsklarering. Asayish deler lister over personer som er klarert med Oppholdsdepartementet i KRI, samt med UNHCR og «The General Directorate of the Joint Crisis Coordination Centre (JCCC)». JCCC er slik Landinfo forstår det et organ som spiller en koordinerende rolle i prosessen.

Når sikkerhetsklareringen fra Asayish er på plass, kan søkere få utstedt dokumentasjon fra UNHCR, som de så tar med seg til Oppholdsdepartementet. Så fremt alt er i orden, vil de da få opphold og få utstedt et oppholdskort. Dette gir rett til offentlige tjenester, samt til å arbeide i KRI, dog under visse begrensninger (Kilde 1-A 2024). Søkerne må også registrere seg gjennom JCCC (Baquer 2024; Instructions for Regulating the Affairs of Asylum seekers 2024, artikkel 4; Kilde 1-A 2024).

Oppholdskortet som utstedes er blått, slik det også har vært tidligere (Baquer 2024). For å få utstedt oppholdskort må søkerne ifølge instruks legge frem følgende underlagsdokumenter (Instructions for Regulating the Affairs of Asylum seekers 2024, artikkel 4 nr. 4):

- sikkerhetsklarering fra Asayish
- gyldig dokumentasjon fra UNHCR
- ID-dokumenter (dersom vedkommende har dette)

- et brev adressert til Asayish som stadfester at all informasjon oppgitt er korrekt
- dokumentasjon på ens adresse i KRI
- dokumentasjon på en medisinsk sjekk som bekrefter at en ikke har smittsomme sykdommer.

Siste punkt later til å indikere at en ikke kan få beskyttelse dersom en har smittsomme sykdommer. Artikkel 9 nr. 2 punkt 2, som omhandler fornyelse av kortet, tilsier imidlertid at personer med slike sykdommer kan få opphold så fremt de følger nødvendige, medisinske prosedyrer (Instructions for Regulating the Affairs of Asylum seekers 2024):

Renewal of Cards for persons with communicable diseases is subject to a Directorate of Health medical report at the Governorate certifying the person has followed required medical protocols.

Kortet må fornyes årlig (Baquer 2024; Instructions for Regulating the Affairs of Asylum seekers 2024, artikkel 9). Dersom en person ikke fornyer kortet/oppholdet innen fristen risikerer en sanksjoner, dog ikke fra dag én (Instructions for Regulating the Affairs of Asylum seekers 2024, artikkel 9):

Holders of Personal Identification Card are required to renew their Card prior to the expiry date. In case the asylum-seeker does not apply for a renewal within (30) days of the expiry without any reasonable justifications, the person is subject to a fine of (3,000) Iraqi Dinar for each day and this fine does not apply to children under (18) and people over (60) years old.

Landinfo ble i møtet med Oppholdsdirektoratet i Erbil i november 2024 fortalt at man i tillegg har forenklet prosessen ved å opprette et nytt senter i Baharka-leiren i Erbil. Her er alle involverte instanser, dvs. UNHCR, Asayish, JCCC og Oppholdsdirektoratet, samlet på ett sted, slik at prosessen skal bli enklere, og en kun må oppsøke ett sted (Baquer 2024). Asylsøkere fra alle land må registrere seg her, men dette gjelder vel å merke asylsøkere i Erbil-provinsen. Landinfo kjenner ikke til om tilsvarende sentra er opprettet i Duhok og Sulaimaniya, eller om prosessen for asylsøkere i disse provinsene er annerledes. Instruksen er utstedt av KRIs myndigheter, og skal således gjelde for hele KRI.

Om Landinfos responser

Utlendingsforvaltningens fagenhet for landinformasjon (Landinfo) innhenter og analyserer informasjon om samfunnsforhold og menneskerettigheter i land som Utlendingsdirektoratet (UDI), Utlendingsnemnda (UNE) og Justis- og beredskapsdepartementet har behov for kunnskap om.

Landinfos responser er basert på opplysninger fra nøye utvalgte informasjonskilder, og kan bygge på både skriftlig og muntlig kildemateriale. Opplysningene er behandlet i henhold til [anerkjente kvalitetskriterier for landinformasjon](#) og [Landinfos retningslinjer for kilde- og informasjonsanalyse](#).

En respons er et svar på konkrete spørsmål som saksbehandlere i utlendingsforvaltningen har stilt Landinfo, og er ikke ment å være utfyllende redegjørelser for et tema. Responsene er utarbeidet innenfor korte frister, og kildegrunnlaget er ikke alltid like bredt som i våre temanotater.

Landinfo er en faglig uavhengig enhet, og informasjonen som presenteres, kan ikke tas til inntekt for et bestemt syn på hva praksis bør være i utlendingsforvaltningens behandling av søknader. Landinfos responser gir heller ikke uttrykk for norske myndigheters syn på de forhold og land som omtales.

Referanser

Muntlige kilder

Baquer, Kamil M. (2022). Director of the Directorate of Residency. Intervju i Erbil, 3. april.

Baquer, Kamil M. (2024). Director of the Directorate of Residency. Intervju i Erbil, 26. november.

Kilde 1-A (2024). Anonym internasjonal organisasjon. 24. november.

Skriftlige kilder

AP (2024, 27. juni). Human rights group calls on Iraq to halt deportations of Syrian refugees. *VOA*. Tilgjengelig fra <https://www.voanews.com/a/human-rights-group-calls-on-iraq-to-halt-deportations-of-syrian-refugees/7676362.html> [lastet ned 13. mai 2026].

HRW, dvs. Human Rights Watch (2024, 27. juni). *Iraq: Unlawful Deportations of Syrians. Limited Opportunity to Challenge Deportation Orders*. New York: HRW. Tilgjengelig fra <https://www.hrw.org/news/2024/06/27/iraq-unlawful-deportations-syrians> [lastet ned 13. mai 2026].

Instructions for Regulating the Affairs of Asylum seekers (2024, 1. august). *Instructions for Regulating the Affairs of Asylum seekers. Instructions No. (9) of 2024*. Kurdistan Regional Government, Ministry of Interior.

Kurdistan 24 (2023, 4. september). Syrian Kurds express concerns over Kurds arrested by Baghdad. *Kurdistan 24*. Tilgjengelig fra <https://www.kurdistan24.net/en/story/392495/Syrian-Kurds-express-concerns-over-Kurds-arrested-by-Baghdad> [lastet ned 13. mai 2026].

Law on the Residence of Foreigners (2017). *Iraq: No. (76) of 2017 Law on the Residence of Foreigners (Unofficial translation)*. Tilgjengelig fra <https://www.refworld.org/legal/legislation/natlegbod/2017/en/122521> [lastet ned 28. februar 2025].

Matrán, Alejandro (2024, 3. september). Iraq's broken promise: How Syrian refugees are at risk of unlawful deportation despite legal protections. *The New Arab*. Tilgjengelig fra

<https://www.newarab.com/features/syrian-refugees-iraq-are-risk-unlawful-deportations> [lastet ned 13. mai 2026].

NRC, dvs. Norwegian Refugee Council (2022, 14. februar). *Closing the Gap. From Work Rights to Decent Work for Syrian Refugees in KRI*. Oslo: NRC. Tilgjengelig fra <https://www.nrc.no/resources/reports/closing-the-gap/> [lastet ned 13. mai 2026].

NRC, dvs. Norwegian Refugee Council (2023, oktober). *“We are just trying to give our children a future”*: *Self-reliance for Syrian Refugees in the Kurdistan Region of Iraq*. Oslo: NRC. Tilgjengelig fra <https://www.nrc.no/globalassets/pdf/reports/self-reliance-for-syrian-refugees-in-kri/en> [lastet ned 13. mai 2026].

Rudaw (2024, 27. juni). HRW slams Iraq’s ‘unlawful’ deportation of Syrians. *Rudaw*. Tilgjengelig fra <https://www.rudaw.net/english/middleeast/iraq/270620241> [lastet ned 13. mai 2026].

UNHCR, dvs. United Nations High Commissioner for Refugees (2026, 30. april). *Operational Data Portal, Syria Regional Refugee Response*. Genève: UNHCR. Tilgjengelig fra <https://data.unhcr.org/en/situations/syria> [lastet ned 13. mai 2026].

© Landinfo 2026

Materialet i denne publikasjonen er omfattet av åndsverklovens bestemmelser. Uten særskilt avtale med Landinfo er enhver eksemplarframstilling og tilgjengeliggjøring bare tillatt i den utstrekning det er hjemlet i lov.